

Samenvatting van de preek over zondag 45, vraag en antwoord 118 en 119, van de Heidelbergse catechismus

Lezen: Mattheüs 6 : 5 – 15 en 26 : 36 - 46

Wij zijn in alles van de Heere afhankelijk. Het gebed is de weg die Hij ons aanwijst in Zijn Woord om dat te erkennen. Hij heeft recht op ons gebed, als Schepper en als Verlosser.

Voordat we de afzonderlijke beden van het 'onze Vader' behandelen, kijken we naar een aantal algemene lijnen.

Thema: *Het volmaakte gebed*

1. de algemene inhoud

We mogen bidden om al wat we in geestelijk en lichamelijk opzicht nodig hebben.

Dus niet om overvloed, maar om het *nodige*, tot Zijn eer en tot ons heil.

Uit Zijn schatkamer reikt Christus ons dit gebed aan. De Heilige Geest neemt het uit Hem, om het zondaren te verkondigen.

Maar zijn we dan bij 'noden' niet erg op onszelf gericht? Bijbels gezien zullen we bij de beleving van nood op de Heere gericht zijn.

De moeder van de zonen van Zebedeüs vergat dat, toen ze vroeg om ereposities voor haar zonen (Matt. 20:20v).

Zo kunnen wij misschien bidden om een positie die niet goed voor ons zou zijn, omdat we er zelf 'groot' mee zouden worden.

In de geestelijke groei leer je steeds meer gericht te worden op Gods eer.

Het is een noodzakelijke vraag om te stellen: 'Hoe krijg ik een genadig God?' Maar als ik daarop door het geloof antwoord leerde geven, leidt de Geest mij ook verder: hoe komt de Heere nu aan Zijn eer in mijn leven? Dat gaat het gebed stempelen.

Geestelijke noden: niet zonder de Heere te kunnen leven, kracht in de geestelijke strijd, gerichtheid op Zijn Naam, Zijn wil, Zijn Koninkrijk. En bovenal: de bede om Christus (meer) te kennen (zie Filipp. 3:10).

Lichamelijke noden: samengevat in de bede om ons dagelijks brood. Het lichaam hoort er helemaal bij. Het lichaam van de gelovige is door Christus' bloed gekocht en betaald; het wordt tot een tempel van de Heilige Geest.

We hebben de Heere in alles nodig. Eten, drinken, gezondheid. Geen nood is voor Hem onbelangrijk. 'Ken Hem in al uw wegen' (Spr. 3:6).

Hem zo in alles te betrekken verlost ook van veel krampachtigheid: alles ligt in Zijn handen!

Van sommige dingen weten we zeker dat we ze nodig hebben. De tollenaar bidt niet: 'O God, als U wilt, U kunt mij genadig zijn', maar: 'Wees mij genadig'.

Terwijl we rond bijvoorbeeld ziekte vragen: 'Als U wilt, U kunt mij genezen'. Dan laten we de Heere vrij, ook al maken we onze verlangens aan Hem bekend.

Geeft de Heere dan wat we vragen? Soms wel. Soms heeft Hij andere bedoelingen. Maar dan geldt altijd Zijn belofte dat Zijn vrede ons wil vervullen (zie Filipp. 4:6,7).

2. de bijzondere orde

Het 'onze Vader' bestaat uit twee groepen van elk drie beden. De eerste drie hebben rechtstreeks betrekking op God. De laatste drie hebben te maken met Gods kerk op aarde.

Keren wij het niet vaak om?

In het gebed zoeken we de vervulling van Gods geboden. De eerste drie beden corresponderen vooral op de eerste tafel van Gods wet, de laatste drie op de tweede tafel. Er is dus een harmonie tussen gebod en gebed.

Zo vragen we in ons gebed de Heere om de vervulling van wat Hij Zelf eist.

Augustinus: 'Heere, geef mij wat U vraagt, en vraag dan maar wat U wilt'.

3. het gelovig gebruik

De Heere Jezus gaf dit gebed als een voorbeeld, om de lijn aan te geven waarlangs we bidden moeten. Zo worden we bewaard voor dode vormendienst (rooms en protestants).

Maar we moeten ook waken tegen het andere uiterste: dat we het 'onze Vader' nooit zouden mogen bidden.

Mag iedereen het dan zomaar doen? Moet je daarvoor niet bekeerd zijn?

Inderdaad zal dit gebed pas echt functioneren naar Gods bedoeling als we door het geloof God leren kennen als een genadige Vader, om Jezus' wil. Daar moeten we op gericht zijn, en daar ook om vragen.

Welke weg wijst Gods Woord? Zie Mattheüs 5 en 6. 'U dan, bidt aldus...' Dat woord is tot een bredere kring gericht dan alleen tot de twaalven. Het klinkt ook tot mensen die Jezus later de rug zouden toekeren. En de twaalf misten ook nog zoveel geestelijke kennis. Pas na Pinksteren bloeit het open, ook wat de Vadernaam betreft (Rom. 8:15).

De Heere Jezus spreekt op het terrein van Gods verbond. Van Gods kant geeft Hij in Zijn belofte het genaderecht om tot God als een Vaderlijk God te naderen.

Intussen geeft dat nooit het recht om maar onbekeerd te blijven. Als dat zo blijft, bid ik uiteindelijk tot mijn oordeel

Daarom de dubbele lijn: we mogen de taal van Christus' kerk, het 'onze Vader', gebruiken. Maar dan tegelijk met de bede: 'Heere, geeft U mij een kinderhart'.

Zo mogen we ook onze kinderen dit gebed leren.

Dit gebed beschaamt ons, omdat het zo eenvoudig is. Tegelijk bemoedigt en stimuleert het ons, omdat we nu weten wat we mogen en moeten vragen.

Laten we altijd weer terecht komen bij de grote Bidder: 'Heere, leer ons bidden'. We hebben basisonderwijs nodig, maar ook voortgezet onderwijs.

Enkele vragen voor persoonlijke of gemeenschappelijke bezinning

1. Herkent u de neiging om 'kleine' dingen niet in het gebed ter sprake te brengen? Hebt u daar na het gehoorde een andere gedachte over gekregen?
2. Als u uw gebeden naast de volgorde van de beden in het 'onze Vader' legt, wat neemt u dan waar? Wat staat in uw gebeden voorop?
3. Op welke manier bad de Heere Jezus in Gethsemané? Wat leren wij daaruit?

Voor de kinderen:

Geeft de Heere ons altijd wat we aan Hem vragen? Wat wil Hij altijd geven?